

OSOBNÍ ZPRÁVY

Zemřel prof. MUDr. Vladislav Potužník, DrSc. (*6. 1. 1924–†9. 12. 2013)

Oznamujeme smutnou zprávu, že v nedožitých 90. letech dne 9. 12. 2013 zemřel prof. MUDr. Vladislav Potužník, DrSc.

Narodil se 6. 1. 1924 v Českých Budějovicích, kde maturoval na reálném gymnáziu v roce 1943. V roce 1950 promoval na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V roce 1962 získal hodnost kandidáta věd, v roce 1964 se stal docentem pro obor mikrobiologie a v roce 1977 profesorem. V roce 1981 obhájil doktorskou disertační práci *Klinická mikrobiologie sepse* a získal titul doktora věd.

V průběhu svého odborného a akademického působení byl poctěn čestným členstvím a medailemi řady lékařských společností a fakult doma i v zahraničí. V roce 1979 obdržel cenu Prezidia České lékařské společnosti J. E. Purkyně za knihu „*Klinická mikrobiologie sepse*“ a v roce 1981 byl oceněn Purkyňovou medailí.

V Českých Budějovicích v padesátých letech vybudoval dvě mikrobiologická pracoviště, nejdříve mikrobiologickou laboratoř ve Vojenské nemocnici, později mikrobiologické oddělení v rámci KHS. Významně ovlivnil vznik a činnost řady dalších mikrobiologických laboratoř v rámci jihočeského kraje, v sedmdesátých letech také ve FN Motol v Praze.

V šedesátých letech v průběhu své spolupráce s Imunou Šarišské Michalany byl autorem celé řady receptur pro výrobu sušených živných půd, na jejichž výrobě se i podílel. Vedl referenční laboratoře pro brucelózu, gonorrhoeu a pro živné půdy. Spolu s prof. MUDr. Jiřím Zahradnickým docílil institucionalizace antibiotických středisek, která se zasloužila o prosazení racionálního užívání antimikrobiálních látek v celém státě. Organizoval dnes již historicky proslulé, tzv. holubovské antibiotické semináře s celou řadou spolupracovníků, čímž výrazně přispěl k rozjezdu „antibiotické disciplíny“ v oboru lékařské mikrobiologie.

Neúnavně prosazoval a posléze úspěšně prosadil na centrální úrovni pozici lékařské mikrobiologie jako svébytného oboru, který byl dlouhodobě sys-

témově podřízen odbornosti jiné. Rovněž nekompromisně prosazoval názor, že mikrobiologie není jen oborem laboratorním, ale i interpretačním, s napojením mikrobiologa na klinika a nemocného.

Nelze pominout jeho zásluhy o výuku oboru. Od roku 1967 působil jako externí učitel mikrobiologického oddělení katedry patologické anatomie a mikrobiologie, od roku 1972 jako vedoucí tohoto oddělení a od roku 1981 jako řádný přednosta

Ústavu lékařské mikrobiologie FDL UK. Ojedinelé propojení výuky klinické mikrobiologie s pedagogickou kvalitou přinášelo studentům medicíny prospěch pro klinickou praxi.

Profesor Potužník odešel do důchodu v roce 1991. Při příležitosti jeho 85. narozenin vzpomínala jeho bývalá spolupracovnice MUDr. Eliška Běbrová na leta, která strávila pod jeho vedením v Ústavu lékařské mikrobiologie ve FN Motol: „Pan profesor měl velmi laskavou povahu, skvělý společenský šarm a dobře vyvinutý smysl pro humor. Prosazoval moderní pojetí klinické mikrobiologie ve spolupráci se svým dlouholetým zdravotním zástupcem docentem Lochmannem, což mě mimořádně ovlivnilo a jednoznačně určilo moji další profesionální orientaci. Bylo mi ctí, že jsem pod vedením obou protagonistů mohla pracovat.“ S úsměvem ráda vzpomíná na krátká společenská setkání při mimořádných příležitostech, z nichž zmiňuje maškarní rej bakterií, který mu jeho spolupracovníci věnovali k jednomu z jeho jubileí. Prof. Potužník stál u zrodu dnes již legendárních symposií v Třeboni. V lednu by se pan profesor byl dožil 14. ročníku této významné akce, na které ho mnozí z nás pravidelně potkávali.

Vzpomeňme na jeho nekompromisní boj o klinickou mikrobiologii a na jeho moudrost a laskavý přístup ke svým spolupracovníkům a kolegům.

Josef Scharfen

PS: Děkuji Elišce Běbrové za poskytnutí podkladů pro přípravu nekrolougu.